

Asia: VN/22263/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kilpailulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä kilpailulain muuttamisesta.

MTK kannattaa kilpailuneutraliteettisääntelyn selkeyttämistä ja pitää esityksen keskeisiä tavoitteita perusteltuina. Erytisen kannatettavia ovat kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan toiminnan määritelmän lisääminen sekä julkisten toimijoiden itsearviointivelvoitteen lisääminen lakiin.

Kilpailulain tavoitteena tulee olla aidosti tasapuolisten kilpailuolosuhteiden varmistaminen siten, että julkisella ja yksityisellä sektorilla on markkinoilla yhtäläiset toimintaedellytykset. Julkisen toimijan tulee kilpailullisessa toiminnassaan vastata samoista kustannuksista ja riskeistä kuin yksityisen toimijan. Tämä on tärkeää myös maaseudun yritystoiminnan, investointien ja elinvoiman turvaamiseksi.

Toisaalta on huomattava myös uuden sääntelyn tuomat vaikutukset sellaisiin pieniin ja keskisuuriin valtio-omisteisiin yhtiöihin, joilla on huoltovarmuuden turvaamisen kannalta keskeinen rooli. Esimerkiksi kasvinjalostuksessa on suhteellisen pieniä valtio-omisteisia yhtiöitä, jotka kehittävät Suomen olosuhteisiin soveltuvia lajikkeita ja ylläpitävät osaltaan huoltovarmuutta. Näiden yhtiöiden toiminnan rahoituksesta on viime vuosina leikattu jo huomattavasti, eikä uudella sääntelyllä saa aiheuttaa sellaisia uusia kustannuksia, jotka vaikeuttaisivat entisestään näiden yhtiöiden toimintaa.

Näiden lisäksi MTK kiinnittää huomiota siihen, että esitys ei juurikaan edistä niitä elintarvikeketjun toimivuuteen liittyviä tavoitteita, jotka tunnistettiin Maatalouden tulos- ja kehitysnäkymien parlamentaarisen arviointiryhmän loppuraportissa (MaKa-raportti), ja jotka sisältyvät

hallitusohjelmaan. Kilpailulain kehittämistä tulisi jatkaa MaKa-raportin ja hallitusohjelman alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti. Jatkovalmistelussa olisi arvioitava erityisesti:

- elintarvikeketjun ostajavoiman vaikutuksia kilpailun toimivuuteen,
- kilpailuviranomaisten mahdollisuuksia puuttua ruokaketjun rakenteellisiin markkinaongelmiin,
- markkinatiedon saatavuutta ja hintamuutosten välittymistä ketjussa sekä
- keinoja vahvistaa alkutuottajien tosiasiallista neuvotteluasemaa kilpailuoikeuden sallimissa rajoissa.

MTK katsoo, ettei kaikkia hallitusohjelmassa kilpailulainsäädännölle asetettuja tavoitteita katsota toteutetuiksi tämän esityksen johdosta.

Tammi Kimmo
MTK ry